

Sygn. akt VIA Ca 1647/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA – Ewa Śniegocka

Sędzia SA – Urszula Wiercińska

Sędzia SA – Irena Piotrowska (spr.)

Protokolant – sekr. sądowy Agnieszka Janik

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w K. (poprzednio (...) S.A. w G.)

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 23 lipca 2012 r.

sygn. akt XVII AmE 11/10

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- 1. oddala odwołanie;**
- 2. zasądza od (...) S.A. w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;**
- 3. nakazuje pobrać od (...) S.A. w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 538 (pięćset trzydzieści osiem) zł tytułem reszty wynagrodzenia biegłego nie pokrytego z zaliczki;**

II zasądza od (...) S.A. w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III nakazuje pobrać od (...) S.A. w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 100 (sto) zł tytułem nieuiszczonej opłaty od apelacji, od której pozwany był zwolniony.

Sygn. akt 1647/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2009 r., nr (...), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej (...) S.A. z siedzibą w G.(obecnie (...) SA w K.), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że przedsiębiorca ten naruszył warunek 2.1.5. koncesji na dystrybucję energii elektrycznej, udzielonej mu decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 14 maja 2007 r., Nr (...), poprzez spowodowanie zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz powstanie szkód materialnych.

Za wyżej opisane działanie, Prezes URE wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 150.000 zł., co stanowi 0,014% przychodu z działalności koncesjonowanej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej osiągniętego w 2008 r.

Od powyższej decyzji powód - (...) S.A. z siedzibą w G.(obecnie (...) SA w K.), wniósł odwołanie zaskarżając ją w całości i podnosząc następujące zarzuty:

1. naruszenie art. 56 ust. 1 pkt.12 Prawa energetycznego w zw. z art. 56 ust. 3 i 6 oraz art. 4 ust. 1 Prawa energetycznego oraz w związku z pkt. 7.9 Załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 29 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 93, późn. 623. z późn. zmianami, zwane dalej "Rozporządzeniem systemowym") i warunku 2.1.5 koncesji udzielonej przez Pozwanego Powodowi dnia 14 maja 2007 r., nr (...) (z późniejszymi zmianami) na dystrybucję energii elektrycznej przez błędną i niezgodną z obowiązującym prawem oraz powszechnie uznanymi zasadami sztuki inżynierskiej w elektroenergetyce ocenę stanu technicznego linii Powoda w zakresie zabezpieczeń przez uznanie, że linia Powoda - przewód AFL-6 120 na odczepie linii 110 kV M.-S. do (...) (zwana dalej "Linia") znajdowała się w nienależytym stanie technicznym, który spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego oraz powstanie szkód materialnych,

2. art. 56 ust. 1 pkt. 12 Prawa energetycznego w zw. z art. 56 ust. 3 i 6 oraz art. 4 ust. 1 Prawa energetycznego przez nałożenie kary pieniężnej na Powoda za awarię techniczną Linii jaka miała miejsce w dniu 15 czerwca 2008 r. w B., a nie za spowodowanie zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych, co wskazano w sentencji Decyzji,

3. pkt. 7.9 Załącznika Nr. 1 do Rozporządzenia Systemowego w związku z §5 Rozporządzenia systemowego i w związku z art. 4 ust. 1 Prawa energetycznego oraz warunku 2.1.5. Koncesji przez nałożenie kary pieniężnej za stosowanie przez Powoda niewystarczających zdaniem Pozwanego zabezpieczeń Linii, podczas gdy zastosowane zabezpieczenia spełniały wymagania określone w pkt. 7.9 załącznika Nr. 1 do Rozporządzenia systemowego oraz dokonanie wykładni tych przepisów w związku z warunkiem 2.1.5 Koncesji w sposób, który czyni faktycznie niemożliwym posiadanie przez Powoda a także przez jakiekolwiek przedsiębiorstwo dystrybucji energii elektrycznej w Polsce sieci elektroenergetycznej w stanie pozwalającym na wyeliminowanie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego oraz wystąpienia szkód materialnych,

4. naruszenie art. 7 k.p.a. oraz art. 10 k.p.a. przez zaniechanie wszechstronnego wyjaśnienia sprawy polegające na braku wskazania w uzasadnieniu Decyzji istnienia terminu w jakim uzasadnione było z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia dokonywanie modernizacji Linii w sposób uznany przez Pozwanego za prawidłowy i zaniechaniu wykazania, że Powód obowiązkowi takiego racjonalnego i zgodnego ze sztuką działania uchybił,

5. naruszenie art. 80 k.p.a. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów skutkiem czego Pozwany opierając się przede wszystkim na skutkach i przebiegu Awarii a nie na obiektywnym stanie technicznym Linii uznał, że Linia znajduje się w nienależytym stanie technicznym stwarzającym zagrożenie zdrowia i życia ludzkiego oraz wystąpienia szkód materialnych,

6. naruszenia art. 8 i 9 k.p.a. przez brak określenia w toku postępowania do dnia wydania Decyzji standardu należytego utrzymania sieci elektroenergetycznych, zapewniającego zdaniem Pozwanego brak zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych, którego to naruszenia miał się dopuścić Powód, przez co uniemożliwił Powodowi w sposób mający wpływ na sposób załatwienia sprawy oraz ustalenie praw i obowiązków Powoda w zakresie spełniania warunku 2.1.5 Koncesji,

7. naruszenie art. 84 k.p.a. oraz art. 80 k.p.a. w zw. z art. 75 ust. 1 k.p.a. poprzez uznanie sporządzonej przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. na zlecenie Powoda Ekspertyzy dotyczącej przyczyn zerwania się przewodu AFL-6 120 na odczepie linii 110 kV M.-S. do (...) w dniu 15 czerwca 2008 r." wykonanej przez zespół pod kierunkiem prof. Z. G., (dalej "Ekspertyza"), jako opinii biegłego oceniającej stworzone przez Linię zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego i powstania szkód materialnych w rozumieniu art. 84 k.p.a. podczas, gdy Ekspertyza opisywała jedynie przyczyny i przebieg Awarii a z Ekspertyzy oraz pozostałych dowodów zebranych w sprawie wynikało, że Linia znajduje się w należyтым stanie technicznym, jest prawidłowo eksploatowane i nie stwarza zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych.

Powód wniósł o: uchylenie Decyzji i umorzenie postępowania w sprawie jako bezprzedmiotowego, a w razie nie uwzględnienia tego wniosku wniósł o zmianę Decyzji przez zmianę jej sentencji w następujący sposób: "orzekam, że przedsiębiorca (...) S.A. z siedzibą w G. prowadzi swoją działalność w sposób nie stwarzający zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych w związku z tym nie naruszył on warunku 2.1.5 swojej koncesji z dnia 14 maja 2007 r., nr (...) (z późniejszymi zmianami) na dystrybucję energii elektrycznej", a w razie nie uwzględnienia tego wniosku, wniósł o uchylenie Decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Pozwanego;

W każdym z przypadków wskazanych powyżej o zasądzenie od Pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

Nadto powód wnioskował o przeprowadzenie dowodów wskazanych w odwołaniu, w szczególności:

a) dowodu z opinii biegłego sądowego lub instytutu naukowego na okoliczność stwierdzenia czy w chwili Awarii Linia spełniała wymagania określone w przepisach prawa oraz wymagania wiedzy inżynierskiej w zakresie dopuszczalnego stanu technicznego Linii oraz czy stwarzała potencjalne zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz wystąpienia szkód materialnych w niedopuszczalny z punktu widzenia tych przepisów prawa i wiedzy inżynierskiej sposób oraz inne okoliczności szczegółowo określone w uzasadnieniu odwołania,

b) dowodu z zeznań świadków M. J. oraz J. K. na okoliczność oceny stanu technicznego Linii, planowania przez Powoda jej modernizacji oraz na pozostałe okoliczności szczegółowo wskazane w uzasadnieniu odwołania.

Na rozprawie w dniu 20 października 2011 r. Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego sądowego elektroenergetyka w zakresie sieci dystrybucyjnych na okoliczność stwierdzenia czy zabezpieczenia linii powoda istniejące w dniu wystąpienia awarii technicznej tj. 15 czerwca 2008 r., były adekwatne w świetle obowiązujących przepisów prawa i wiedzy inżynierskiej do zagrożeń życia i zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych z uwzględnieniem specyfiki linii w miejscu powstania awarii oraz z uwagi na istniejącą konfigurację sieci powoda oraz charakterystykę urządzeń do niej podłączonych.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję i orzekł w przedmiocie kosztów procesu.

W motywach tego rozstrzygnięcia wskazano na następujące ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną.

Powód jest przedsiębiorcą energetycznym prowadzącym działalność m.in. w zakresie przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej.

Decyzją z dnia 14 maja 2007 r., Nr (...), zmienioną Decyzją z dnia 28 czerwca 2007 r., Nr (...) oraz z dnia 5 października 2007 r., Nr (...), Prezes URE udzielił powodowi koncesji na dystrybucję energii elektrycznej na okres od 1 lipca 2007 r. do 31 grudnia 2025 r.

W dniu 15 czerwca 2008 r., o godzinie 4:25 na terenie miasta B. doszło do awarii należącej do powodowej Spółki elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej na prowadzącym do Kopalni (...) odczepie dwutorowej linii napowietrznej 110 kV, łączącej dwusystemowe stacje energetyczne (...) M. i (...) S.. Podczas awarii nastąpiło zerwanie się przewodu

roboczego , który spadł na trakcję tramwajową , drogę oraz parking . Na podstawie zarejestrowanych podczas awarii przebiegów napięć i prądów stwierdzono , że po wyłączeniu linii 11 kV w miejscach zasilania przez zabezpieczenie odległościowe , na linii pojawiło się napięcie zwrotne. Zerwany przewód , w którym pojawiło się napięcie zwrotne leżał na ziemi , co spowodowało realne zagrożenie dla ludzi. W wyniku awarii została zerwana trakcja tramwajowa oraz uległo uszkodzeniu 20 samochodów , zaparkowanych na przysiedlowym parkingu a jeden z nich się zapalił.

W związku z wystąpieniem awarii Prezes URE wezwał Przedsiębiorstwo do złożenia wszelkich wyjaśnień i dokumentów dotyczących zerwania sieci dystrybucyjnej w dniu 15 czerwca 2008 r. w B. przy ul. (...).

Powodowa Spółka udzieliła żądanych przez organ wyjaśnień w piśmie z dnia 30 czerwca 2008 r. Przy piśmie z dnia 11 września 2008 r. powodowa spółka przedłożyła Prezesowi URE sporządzoną na jej zlecenie przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) Sp. z o.o. ekspertyzę dotyczącą przyczyn powstania awarii .

Pismem z dnia 30 kwietnia 2009 r., Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne, w związku z ujawnieniem nieprawidłowości polegających na wykonywaniu działalności w sposób powodujący zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego oraz narażający na powstanie szkód materialnych, tj. nieprzestrzeganiu obowiązku wynikającego z warunku 2.1.5. koncesji na dystrybucję energii elektrycznej

Warunek 2.1.5. udzielonej powodowi koncesji stanowi , że: „Koncesjonariusz jest obowiązany do wykonywania działalności w sposób nie powodujący zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz nie narażający na powstanie szkód materialnych"

W ocenie Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Podniesiono , że Prezes URE w wydanej decyzji stwierdził, że do naruszenia warunku koncesji doszło w wyniku powstania w dniu 15 czerwca 2008 r. na terenie miasta B. awarii w elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej należącej do powoda , co spowodowało zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz straty materialne .

W ocenie tego Sądu stwierdzenie obiektywnego faktu jakim było powstanie awarii w sieci elektroenergetycznej należącej do powoda nie przesądza o tym , że powód prowadząc działalność koncesjonowaną nie przestrzegał obowiązków wynikających z koncesji tj. prowadził ją w sposób powodujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz wystąpienia strat materialnych .Zaznaczono , że jak wskazuje doświadczenie życiowe , powstanie awarii w energetyce a co za tym idzie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, jest zdarzeniem , którego wystąpienie nie zawsze daje się przewidzieć a zatem nie da się go również całkowicie wyeliminować. Dlatego też dla stwierdzenia odpowiedzialności podmiotu prowadzącego działalność koncesjonowaną konieczne jest wykazanie , że prowadził on tę działalność bez zachowania należytej staranności wymaganej w stosunkach danego rodzaju i w sposób który mógł spowodować takie zagrożenie.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu administracyjnym a także w postępowaniu sądowym nie pozwala na stwierdzenie , że powód prowadził działalność koncesjonowaną w sposób powodujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz powodujący wystąpienie szkód materialnych. Prezes URE wywodził w zaskarżonej decyzji, że sytuacją stwarzającą zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego był fakt zaistnienia napięcia w leżącym na ziemi kablu a jako przyczynę pojawienia się tego napięcia wskazał zastosowanie przez powoda niewłaściwego zabezpieczenia sieci. W ocenie Sądu Okręgowego ekspertyza sporządzona na zlecenie powoda w postępowaniu administracyjnym jak też opinia biegłego sądowego nie potwierdzają tezy, że sytuacja stwarzająca zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego był fakt zaistnienia napięcia w leżącym na ziemi kablu.

Podkreślono , że wymagania w zakresie zabezpieczeń dla sieci elektroenergetycznych zostały określone w treści rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. Nr93 z dnia 29 maja 2007 r. , poz. 623)” rozporządzenie systemowe” . Zarówno

ekspertyza, na której opierał się Prezes .URE jak i opinia biegłego potwierdzają, że wymogi określone w tym akcie zostały w przypadku przedmiotowej linii zachowane przez powoda .Powód utrzymywał swoją sieć dystrybucyjną w należyłym stanie technicznym a zatem nie doszło również do naruszenia przez powoda obowiązku z art. 4 ust 1 Prawa energetycznego- utrzymywania zdolności urządzeń, instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w energię w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych. Zauważono, że biegły w opinii pisemnej oraz ustnych wyjaśnieniach złożonych na rozprawie stwierdzając jednoznacznie zgodność zastosowanych przez powoda rozwiązań, w zakresie zabezpieczenia przedmiotowej linii, z obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz powszechną praktyką (obowiązującą w czasie wystąpienia awarii) stwierdził jednocześnie, że zabezpieczenia linii powoda istniejące w dniu wystąpienia awarii nie były adekwatne w świetle obowiązujących przepisów prawa i wiedzy inżynierskiej do zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych. Podano, że brak adekwatności przyjętych przez powoda rozwiązań co do zabezpieczenia linii, jak wynika z treści opinii biegły wywodzi z zaistnienia zdarzenia awaryjnego a także z faktu dokonania przez powoda modernizacji zabezpieczeń po wystąpieniu awarii.

Sąd rozpoznający sprawę podane przez biegłego powody przyjęcia zastosowanych przez powoda rozwiązań zabezpieczających linię jako nie adekwatnych w zaistniałym stanie faktycznym uznał za niespójne i nielogiczne. Wskazano, że o nieadekwatności zabezpieczeń nie może świadczyć fakt wystąpienia awarii, ponieważ jak przyznał biegły nie można całkowicie zabezpieczyć się przed jej wystąpieniem. Natomiast modernizacja zabezpieczeń wynikająca z zaleceń poawaryjnych nie może z kolei prowadzić do wniosku, że stan linii w chwili awarii był sprzeczny z przepisami prawa i sztuki inżynierskiej.

Stwierdzono, iż opinia biegłego nie potwierdziła aby zastosowane przez powoda zabezpieczenia linii naruszały zasady i wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa oraz powszechnej praktyki. Podkreślono, że linia zabezpieczona zgodnie z przepisami prawa i znajdująca się w należyłym stanie technicznym nie może być uznana za powodującą zagrożenie zdrowia i życia ludzkiego oraz powstanie szkód materialnych w takim rozumieniu jak jest to uregulowane w warunku 2.1.5. koncesji. W związku z powyższym stwierdzono, iż brak było podstaw do nałożenia na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust 1 pkt 12 ustawy prawo energetyczne.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia podano art. 479⁵³§2 k.p.c. i art.98 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany zaskarżając go w całości i podnosząc następujące zarzuty:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na nieprawidłowej i dowolnej ocenie opinii biegłego co w konsekwencji doprowadziło do dokonania przez Sąd ustaleń sprzecznych z zebrany materiałem dowodowym,

2) art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie przez Sąd Okręgowy istotnego dowodu z dokumentu znajdującego się w aktach sprawy (pismo z dnia 10 lipca 2008 r. -karta 238, stanowiące załącznik do wyjaśnień Powoda z dnia 11 września 2008 r. - karta 165) - a podnoszonego przez pozwanego - zawierającego oświadczenie Powoda, że „Ze względu na fakt iż zerwany przewód leżał na ziemi spowodowało to realne zagrożenie dla osób postronnych”, co jednoznacznie potwierdza zaistnienie realnego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego oraz powstanie szkód materialnych,

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.

1) art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie, a także poprzez przyjęcie, że powód nie naruszył obowiązku wynikającego z koncesji na dystrybucję energii elektrycznej, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, iż zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem powyższego przepisu, podczas gdy z ustalonego w sprawie stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że Powód naruszył warunek 2.1.5 koncesji poprzez spowodowanie

zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych, co potwierdza w szczególności opinia biegłego,

2) art. 355 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na pominięciu przy dokonywaniu oceny zachowania Powoda miernika podwyższonej staranności wymaganej od profesjonalnego przedsiębiorstwa energetycznego prowadzącego zawodowo koncesjonowaną działalność gospodarczą o charakterze publicznym.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie - Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów do ponownego rozpoznania.

Nadto pozwany wnosił zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył , co następuje.

Apelacja pozwanego jest zasadna i dlatego musiała doprowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku.

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie co do przebiegu awarii w dniu 15 czerwca 2008r. Sąd Apelacyjny w pełni podziela , odmiennie jednak niż to uczynił Sąd Okręgowy ocenia przeprowadzony dowód z opinii biegłego, a zwłaszcza wynikające z tej opinii wnioski. Ponadto Sąd Apelacyjny zaznacza, że z treści zaskarżonej decyzji wynika , że powód został ukarany karą pieniężną za naruszenie warunku 2.1.5. koncesji na dystrybucję energii elektrycznej poprzez spowodowanie zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz powstanie szkód materialnych .Umknęło jednak uwadze Sądu pierwszej instancji, że do naruszenia warunku koncesji nie doszło w wyniku powstania w dniu 15 czerwca 2008 r . na terenie miasta B. awarii w elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej należącej do powoda(zerwanie przewodu) ale na skutek zaistnienia napięcia(tzw. napięcia zwrotnego) w leżącym na ziemi przewodzie.

Bezspornym w sprawie jest , że podczas awarii doszło do zerwania się przewodu roboczego, przewód ten spadł na trakcję tramwajową, drogę oraz parking. Po wyłączeniu linii 110 kV przez zabezpieczenie odległościowe na linii pojawiło się napięcie zwrotne. Na skutek tego zdarzenia zerwana została trakcja tramwajowa , uszkodzeniu uległo ok.20 samochodów zaparkowanych na przysiedlowym parkingu , w tym jeden z samochodów zapalił się. Przyczyną zapalenia się samochodu był przepływ napięcia w opadającym przewodzie. Podanie napięcia do leżącego na ziemi przewodu nastąpiło w związku z podaniem napięcia od strony (...) M. , co było spowodowane poprawnie działającą automatyką , zaś napięcie zwrotne jakie pojawiło się od strony (...) pochodziło od pracujących silników , które zostały pozbawione zasilania.

W ekspertyzie sporządzonej na zlecenie powoda przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno (...) Sp. z o.o. w G. dla potrzeb postępowania administracyjnego jasno wskazano , że awaria była konsekwencją działania automatyki oraz szczególnej lokalizacji (koniec odczepu) oraz charakteru i przebiegu zwarcia w czasie. Eksperci zaproponowali modernizację układu zabezpieczeń linii (k.186 akt adm.).

Z opinii powołanego w sprawie biegłego sądowego z zakresu elektroenergetyki dr hab. inż. W. S. jednoznacznie wynika , że przy uwzględnieniu specyfiki linii w miejscu powstania awarii , istniejącej konfiguracji sieci oraz charakterystyki urządzeń do niej przyłączonych, zabezpieczenia linii istniejące w dniu wystąpienia awarii nie były adekwatne w świetle obowiązujących przepisów prawa i wiedzy inżynierskiej do zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych. Biegły podkreślił , że regulacje prawne na ogół nie odnoszą się do szczególnych przypadków , a jedynie precyzują ogólne wymagania. Podniesiono , że adekwatność koniecznego zabezpieczenia reguluje wiedza techniczna, zaś przepisy prawa zawierające regulacje o charakterze ramowym kierowane są do koncesjonowanych profesjonalistów i muszą być przez tych profesjonalistów stosowane z należytą starannością, a w szczególności winny zostać dostosowane do specyfiki konkretnego miejsca w sieci. Stwarza to możliwość , a niekiedy konieczność indywidualnego podejścia do przypadków odbiegających od standardowych. Ponadto wskazano w opinii, że automatyka zabezpieczeniowa ma za zadanie zabezpieczenie przed następstwami danego zakłócenia , a nie przed samym zakłóceniem. Przyznano , że w dniu awarii linia powoda była co prawda zabezpieczona zgodnie z wymogami

rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz.U. nr 93 z 2007r, poz.632) jednak biegły podniósł, że ze względu na specyfikę sieci (linie 110 kV z odczepem – gdzie ze względu na zachowanie selektywności działania zabezpieczeń odległościowych bardzo istotne jest sprawdzenie, czy w warunkach fałszowania pomiaru impedancji obydwu zabezpieczenia obejmują cały odcinek linii odczepowej) i uwarunkowań terenowych (linia przebiegała nad terenami ogólniedostępnymi) sieć ta powinna podlegać szczególnej uwadze i ochronie. Biegły stwierdził, że posiadając wiedzę o stosowaniu silników szeregowych przez (...) należało przewidzieć możliwość pracy prądnicowej tych urządzeń w warunkach odbiegających od normalnych. Wiedza ta powinna skłaniać do zastosowania urządzeń zabezpieczających przed podaniem napięcia ze strony kopalni.

W tym stanie rzeczy zarzut naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na nieprawidłowej i dowolnej ocenie opinii biegłego musiał odnieść skutek.

Nie sposób zgodzić się z wnioskami Sądu pierwszej instancji, że wyszczególnione przez biegłego przyczyny uznania zastosowanych przez powoda zabezpieczeń jako nieadekwatnych do zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego oraz powstania szkód materialnych są niespójne i nielogiczne. Oczywistym jest, że o nieadekwatności zabezpieczeń nie może świadczyć sam fakt wystąpienia awarii, bo istotnie nie można całkowicie zabezpieczyć się przed ryzykiem wystąpienia awarii. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego o nieadekwatności zabezpieczeń świadczy jednak brak skutecznych zabezpieczeń przed następstwami powstałego zakłócenia w sieci na skutek awarii(niebezpieczne napięcie zwrotne w zerwanym przewodzie). Jak wynika z ekspertyzy technicznej oraz opinii biegłego zastosowanie skutecznych zabezpieczeń przed następstwami tego typu awarii było technicznie możliwe. Dlatego też wniosek biegłego, iż stosowane przed awarią zabezpieczenia linii mimo, iż były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa nie zabezpieczały we właściwy sposób przed skutkami awarii przy uwzględnieniu specyfiki (linia z odczepem) i przebiegu terytorialnego linii należało uznać za logiczny i spójny z treścią opinii. Zdaniem Sądu Apelacyjnego opinia biegłego sądowego dr hab. inż. W. S. została sporządzona fachowo, wyczerpująco odpowiada na zadane pytania i jest przydatna dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie przez Sąd Okręgowy istotnego dowodu z dokumentu znajdującego się w aktach sprawy (pismo z dnia 10 lipca 2008 r. -karta 238, stanowiące załącznik do wyjaśnień Powoda z dnia 11 września 2008 r. - karta 165) - zawierającego oświadczenie Powoda, że „Ze względu na fakt iż zerwany przewód leżał na ziemi spowodowało to realne zagrożenie dla osób postronnych”, co jednoznacznie potwierdza zaistnienie realnego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego oraz powstanie szkód materialnych - nie mógł odnieść skutku. Zarzut ten jest niezrozumiały, bowiem stan faktyczny był w sprawie bezsporny zaś Sąd Okręgowy nie oddalił żadnych wniosków dowodowych zgłoszonych przez stronę pozwaną ani ich nie pominął.

Wobec odmiennej niż to uczynił Sąd pierwszej instancji oceny dowodu z opinii biegłego zasadnym okazał się zarzut naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powód nie naruszył obowiązku wynikającego z koncesji na dystrybucję energii elektrycznej.

Zgodnie z treścią warunku 2.1.5. udzielonej powodowi koncesji na dystrybucję energii elektrycznej: „Koncesjonariusz jest obowiązany do wykonywania działalności w sposób nie powodujący zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz nie narażający na powstanie szkód materialnych.” Wbrew argumentacji powoda zawartej w odpowiedzi na apelację warunek ten ma umocowanie w brzmieniu art. 18 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2010r. ,Nr 220, poz.1447 ze zm.).Przepis ten stanowi, że przedsiębiorca jest obowiązany spełniać określone przepisami prawa warunki wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności dotyczące ochrony przed zagrożeniem życia, zdrowia ludzkiego i moralności publicznej, a także ochrony środowiska.

Jak wyżej wykazano materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, a zwłaszcza wnioski wynikające z opinii biegłego potwierdzają, że zasadnie Prezes URE w zaskarżonej decyzji uznał, iż powód prowadził działalność koncesjonowaną w sposób naruszający warunek 2.1.5. udzielonej mu koncesji na dystrybucję energii elektrycznej, a zatem istniały podstawy do wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art.56 ust.1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne.

Mając to wszystko na uwadze zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie mógł się ostać.

W tym stanie rzeczy , na podstawie art.386§1 k.p.c. orzeczono , jak na wstępie.

O kosztach procesu postanowiono zgodnie z treścią art.98 k.p.c. w związku z art.108§1 k.p.c. stosownie do zasady finansowej odpowiedzialności stron za wynik procesu.